

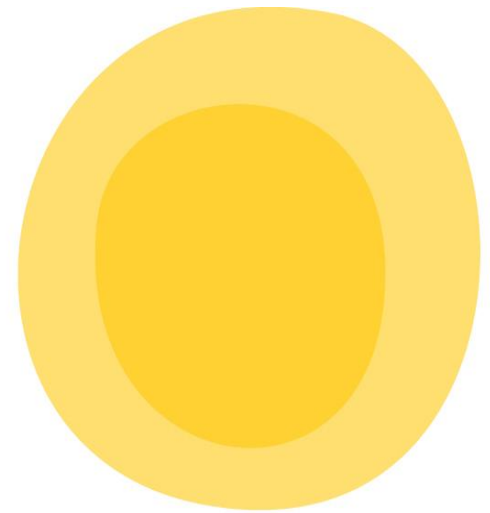

**VANHUSTEN
PERHEHOIDON VOIMA -HANKE**

**VANHUSTEN
PERHEHOIDON TOIMINTAOHJE**

Pohjois-Savo

2014

Alkusanat	3
1 VANHUSTEN PERHEHOITO	4
1.1 Toimeksiantosuhteinen perhehoito	4
1.2 Perhehoidettavan asema.....	4
1.2.1 Hoito- ja palvelusuunnitelma.....	4
1.2.2 Asiakasmaksu ja käyttövarat.....	5
1.3 Perhehoitaja	5
1.4 Perhehoitajan ennakoivalmennus.....	6
1.5 Perhehoitajan ja kunnan välinen toimeksiantosopimus	6
1.5.1 Toimeksiantosopimuksen irtisanominen ja purkaminen.....	7
1.6 Perhehoitajan eläketurva ja perhehoitoon liittyvät vakuutukset	7
1.7 Perhehoitajan verotus	8
1.8 Perhekoti	8
1.8.1 Hoidettavien lukumäärä	9
1.9 Tuettu perhehoitaja on valvottu perhehoitaja.....	9
2 HOITOPALKKIO JA KULUKORVAUS.....	10
2.1 Pitkäaikainen perhehoito	11
2.2 Lyhytaikainen perhehoito.....	11
2.3 Osavuorokautinen perhehoito	11
2.4 Palkkio ja kulukorvaus perhehoidon keskeytyessä	12
2.4.1 Perhehoitajan sairastuminen.....	12
2.4.2 Perhehoitajasta riippumaton syy.....	12
2.4.3 Perhehoitajan osallistuminen tukitoimiin.....	12
3 KÄYNNISTÄMISKORVAUS	13
4 PERHEHOITAJAN VAPAAPÄIVÄT	14
5 PERHEHOITAJAN SIJAINEN.....	15
5.1. Sijaisen palkkio ja kulukorvausmenettely.....	15
6 PERHEHOITAJAN MUU TUKI	16
6.1 Täydennyskoulutus.....	16
6.2 Kunnan yhteyshenkilön/muun ammattilaisen tuki	17
6.3 Vertaisryhmätoiminta.....	17
6.4 Työnohjaus ja mentorointi	17
7 SALASSAPITO JA VAITIOLOVELVOLLISUUS.....	18
8 PERHEHOITOA KOSKEVA LAINSÄÄDÄNTÖ.....	18

Alkusanat

Perhehoito on asiakkaalle inhimillistä ja kunnalle taloudellista

Perhehoito tukee iäkkäiden ihmisten kotona asumista. Perhehoito sopii iäkkäille ihmisille, joiden toimintakykyä heikentää muistiin vaikuttava sairaus, iän tuoma hauraus tai yksinäisyys ja turvattomuuden tunne. Pitkäaikainen perhehoito on erinomainen vaihtoehto silloin kun yksin asuminen ei syystä tai toisesta enää onnistu, mutta tarvetta laitoshoitoon ei ole. Lyhytaikainen perhehoito voi mahdollistaa omaishoitajan asiointikäynnin, vapaapäivien tai lomien pitämisen. Lyhytaikainen perhehoito voi myös mahdollistaa iäkkään ihmisen kuntoutumisen ja sairaalasta kotiutumisen tai huolenpidon jossain muussa vastaavassa tilanteessa.

Kodit ovat kautta aikojen tuoneet turvaa lapsille, vanhuksille sekä muille tukea tarvitseville lähimmäisille. Nykyisin yhä harvemmassa kodissa elää useita sukupolvia yhdessä. Vanhusten määrän kasvaessa kasvaa myös yksinäisten vanhusten määrä. Perhehoidolla voidaan mahdollistaa läheiset ihmissuhteet, perheenjäsenyys ja yksilöllinen hoiva.

Uudessa vanhuspalvelulaissa säädetään, että iäkkään ihmisen pitkäaikainen hoito ja huolenpito tulee järjestää ensisijaisesti hänen yksityiskotiinsa tai muuhun kodinomaiseen asuinpaikkaansa järjestettävillä sosiaali- ja terveyspalveluilla. Laitoshoidtoa toteutetaan vain, jos siihen on lääketieteelliset perusteet tai se on henkilön arvokkaan elämän ja turvallisen hoidon kannalta muuten perusteltua.

Maakunnallinen vanhusten perhehoidon kehittäminen alkoi Vanhus Kaste -hankkeessa 2011–2012, jossa tavoitteena oli mm. kotona asumista tukevien palvelujen vahvistaminen ja laitoshoidon vähentäminen. Vanhusten perhehoidon voima -hankkeen 2013–2014 tavoitteena on saada laadukkaasta perhehoidosta pysyvä osa vanhusten palvelujärjestelmää. Perhehoito on mahdollisuus pohjoissavolaisille kunnille, vanhuksille ja heidän omaisilleen, perhehoitajaksi aikoville henkilöille sekä kaupunki- että maaseudulla.

Tämä yhteinen maakunnallinen toimintaohje on laadittu yhteistyössä Perhehoitoliitto ry:n kanssa hankekuntien edustajista koostuvissa kehittämistyöryhmissä. Toimintaohjeen toivotaan palvelevan perhehoidon kaikkia osapuolia: kuntaa/kuntayhtymää, perhehoitoon tulevaa vanhusta ja hänen omaisiaan sekä perhehoitajaa. Perhehoitajan palkkiot ja kulukorvaukset ovat ohjeessa vuoden 2014 tasossa.

Siilinjärvellä 11.10.2013

Mari Pirinen
Projektipäällikkö
Vanhusten perhehoidon voima -hanke

1 VANHUSTEN PERHEHOITO

Sosiaalihuoltolaki 25 § (3.4.1992/311):

Perhehoidolla tarkoitetaan henkilön hoidon, kasvatuksen tai muun ympärivuorokautisen huolenpidon järjestämistä hänen oman kotinsa ulkopuolella yksityiskodissa. Perhehoidon tavoitteena on antaa perhehoidossa olevalle henkilölle *mahdollisuus perheenomaiseen hoitoon ja läheisiin ihmissuhteisiin sekä edistää hänen perusturvallisuuttaan ja sosiaalista kehitystään.*

Perhehoitoa annetaan *henkilölle, jonka hoitoa, kasvatusta tai muuta huolenpitoa ei voida tarkoituksenmukaisesti järjestää hänen omassa kodissaan tai muita sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita hyväksi käyttäen ja jonka ei katsota olevan laitoshuollon tarpeessa.*

1.1 Toimeksiantosuhteinen perhehoito

Toimeksiantosuhteisessa perhehoidossa toimeksiantaja eli kunta/kuntayhtymä on vastuussa perhehoidosta ja sen järjestämisestä. Kunnan hyväksymä perhehoitaja ja kunta/kuntayhtymä tekevät toimeksiantosopimuksen jokaisen perhehoidettavan henkilön osalta erikseen. Perhehoito voi olla pitkä- tai lyhytaikaista tai osavuorokautista. Toimeksiantosuhteinen perhehoito ei ole yritystoimintaa.

1.2 Perhehoidettavan asema

Perhehoito perustuu aina vanhuksen tai hänen laillisen edustajansa suostumukseen. Perhehoidon järjestämisen lähtökohtana ovat vanhuksen tarpeet. Suunnitteluvaiheessa vanhukselle, hänen omaisilleen ja perhehoitajalle järjestetään mahdollisuus tutustua toisiinsa. Hallinnollisen päätöksen perhehoitoon sijoittamisesta tekee kunta/kuntayhtymä.

Perhehoidossa olevan henkilön varoista huolehtiminen kuuluu ensisijaisesti hänelle itselleen tai hänelle nimetylle edunvalvojalle. Perhehoitaja ei toimi edunvalvojana.

1.2.1 Hoito- ja palvelusuunnitelma

Perhehoidossa olevalle henkilölle laaditaan hoito- ja palvelusuunnitelma, johon hänen yksilölliset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelu- ja tukitarpeensa kirjataan. Hoito- ja palvelusuunnitelma laaditaan yhteistyössä: hoidettava ja omainen (jos mahdollista), kunnan yhteyshenkilö ja tai muu työntekijä sekä perhehoitaja. Hoito- ja palvelusuunnitelma tulee laatia *kuukauden kuluessa* perhehoidon alkamisesta. Hoito- ja palvelusuunnitelmaa päivitetään tarpeen mukaan ja vähintään kerran vuodessa. Palvelujen ja tuen toteutumisesta hoidettavalle vastaavat kunta/kuntayhtymä sekä perhehoitaja yhdessä sopimallaan tavalla.

1.2.2 Asiaksmaksu ja käyttövarat

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista:

Pitkäaikaisesta perhehoidosta voidaan periä pitkäaikaisen laitoshoidon maksu. Maksu voi olla enintään 85 % hoidossa olevan nettokuukausituloista. Asiakkaan henkilökohtaiseen käyttöön on jätävä vähintään 99€/kk (2013). Pitkäaikaiseen laitoshoidon maksutaksaan poiketen, tämä käyttövara tulee jäädä myös, kun huomioidaan asiakkaan edellisen vuoden reseptiin perustuvat lääkemenot (asiakkaan omavastuu kuukautta kohti laskettuna). Perhehoidossa olevan henkilön käyttövara on tarkoitettu hänen yksityiseen käyttöönsä hänen toiveensa ja mieltymystensä mukaan.

Pitkäaikaisen perhehoidon kuukausimaksu ei saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia. Jos asiakas siirtyy perhehoidosta suoraan laitoshoittoon tai ympärivuorokautiseen asumispalveluun, ei perhehoidon asiakasmaksua siirtopäivältä peritä. Perhehoidossa olevalta asiakkaalta ei peritä päällekkäin muita avohoidon palvelumaksuja, kuten esimerkiksi kotihoidon tai päivätoiminnan maksu.

Lyhytaikaisesta perhehoidosta voidaan periä lyhytaikaisen laitoshoidon maksu. Lyhytaikaisessa laitoshoidossa olevalta voidaan periä hoidosta ja ylläpidosta enintään 32,60 euroa hoitopäivältä. Hoitopäivämaksun saa periä vain kerran kalenterivuorokaudelta. Jos asiakas siirtyy välittömästi toiseen laitokseen, lähettävä laitos ei saa periä maksua siltä päivältä, jona asiakas siirtyy.

Mikäli lyhytaikaista tai osavuorokautista perhehoitoa järjestetään **omaishoitajan laakisääteisen vapaan ajaksi**, peritään hoidosta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain (1992/734) ja – asetusten mukainen maksu, joka on 10,60 €/vrk (2013).

Perhehoito on sosiaalihuollon avopalvelua, mistä syystä asiakasmaksut saattavat määräytyä eri kunnissa/kuntayhtymissä eri perustein. Yleisenä periaatteena on, ettei asiakkaalta peritä perhehoidosta korkeampaa maksua kuin muista vaihtoehtoista.

1.3 Perhehoitaja

Laki perhehoitajalain muuttamisesta (8.4.2011/317) 1 §:

Perhehoitajalla tarkoitetaan tässä laissa henkilöä, joka hoidon järjestämisestä vastaavan kunnan tai kuntayhtymän kanssa tekemänsä toimeksiantosopimuksen perusteella antaa kodissaan sosiaalihuoltolain (710/1982) 25 §:ssä tarkoitettua perhehoitoa.

Perhehoitajaksi voidaan hyväksyä henkilö, joka **koulutuksensa, kokemuksensa tai henkilökohtaisten ominaisuuksiensa perusteella on sopiva antamaan perhehoitoa**. Ennen 1 momentissa tarkoitettujen toimeksiantosopimuksen tekemistä perhehoitajaksi aikovan henkilön on **suoritettava tehtävän edellyttämä ennakkovalmennus**.

Tässä laissa tarkoitettujen toimeksiantosopimuksen tehnyt henkilö ei ole työsopimuslain (55/2001) 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettussa työsuhteessa sopimuksen tehneeseen kuntaan tai kuntayhtymään.

1.4 Perhehoitajan ennakkovalmennus

Vanhusten perhehoitajaksi aikovan tulee lain mukaan käydä **Ikäihmisten perhehoidon valmennus**. Valmennukseen haetaan lomakkeella www.psvanhustenperhehoito.fi > Valmennukset. Hakemuslomakkeeseen perehtyy sekä valmennuksen järjestäjä että kotikunnan vanhusten perhehoidon yhteyshenkilö. Kotikunta tekee sosiaalitoimen selvityksen ja antaa lausunnon hakijasta www.psvanhustenperhehoito.fi > Kotikunnan lausunto. Menettelyllä selvitetään, onko tiedossa asioita, jotka voisivat olla esteenä perhehoitajaksi ryhtymiselle liittyen mm. terveydentilaan, asuinoloihin, taloudelliseen tilanteeseen tai päihteiden käyttöön.

Ennakkovalmennus antaa perhehoitajaksi aikovalle tarvittavat tiedot ja mahdollisuuden perehtyä ennakolta vanhusten perhehoitajan tehtävään. Valmennus on prosessi, joka koostuu seitsemästä ryhmätapaamisesta ja kotitehtävistä. Valmennus auttaa tekemään päätöksen perhehoitajaksi ryhtymisestä. Valmennukseen sisältyy kotikäynti, jossa myös mahdollisten muiden perheenjäsenten valmius selvitetään. Arviointia henkilön valmiuksista perhehoitajan tehtävään tekevät henkilö itse, kouluttaja ja kunnan yhteyshenkilö. Valmennus päättyy kirjalliseen Yhteisen arvioinnin loppuraporttiin.

Vanhusten perhehoitajalta edellytettävät valmiudet:

- Pitää huolta ikäihmisen hyvinvoinnista
- Auttaa ja tukea ikäihmistä hänen omien voimavarojensa hyödyntämisessä ja toimintakyvyn ylläpitämisessä
- Mahdollistaa ja tukea ikäihmisen ja hänen läheistensä yhteydenpitoa
- Tehdä yhteistyötä ikäihmisen asioissa
- Sitoutua perhehoitajan tehtävään

1.5 Perhehoitajan ja kunnan välinen toimeksiantosopimus

Perhehoitajalaki 4 §:

Toimeksiantosopimuksessa tulee sopia:

- 1) perhehoitajalle maksettavan **palkkion määrästä ja suorittamisesta**;
- 2) perhehoidosta ja hoidon **käynnistämisestä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta** sekä perhehoidossa olevan henkilön kalenterikuukausittaisen **käyttövarojen maksamisesta**;
- 3) perhehoidossa olevan henkilön yksilöllisistä tarpeista johtuvien **erityisten kustannusten korvaamisesta**;
- 4) **hoidon arvioidusta kestosta**;
- 5) perhehoidossa olevan **henkilön oikeuksista, tukitoimista ja harrastustoiminasta sekä näiden toteuttamiseksi tarpeellisista toimenpiteistä**;
- 6) **perhehoitajan oikeudesta vapaaseen, vapaan toteuttamisesta sekä palkkion maksamisesta ja kustannusten korvaamisesta vapaan ajalta**;
- 7) **perhehoitajalle annettavasta valmennuksesta, työnohjauksesta ja koulutuksesta sekä näiden toteuttamisesta**;
- 8) **toimeksiantosopimuksen irtisanomisesta**; sekä
- 9) **tarvittaessa muista perhehoitajan ja perhehoitoa koskevista seikoista**.

1.5.1 Toimeksiantosopimuksen irtisanominen ja purkaminen

Perhehoitajalaki 5 §:

Jos toimeksiantosopimuksessa ei ole toisin sovittu, voidaan toimeksiantosopimus irtisanoa päättymään irtisanomista seuraavan **kahden kuukauden kuluttua**.

Jos perhekoti tai siellä annettava hoito todetaan sopimattomaksi tai puutteelliseksi, hoidon järjestämisestä vastaavan kunnan tai kuntainliiton tulee pyrkiä saamaan aikaan korjaus. Jos puutetta ei korjata asetetussa määräajassa tai jos puutetta ei voida korjata ilman kohtuutonta vaivaa tai kohtuullisessa ajassa, toimeksiantosopimus voidaan purkaa välittömästi.

Toimeksiantosopimuksen irtisanomisajalta sijoittava kunta maksaa perhehoitajalle palkkion ja kulukorvauksen, mikäli hoidettava edelleen asuu perheessä. Ellei hoidettava asu perheessä, maksetaan vain palkkio. Mikäli perhekoti tai siellä annettava hoito on todettu sopimattomaksi tai puutteelliseksi eikä sitä ole kohtuullisessa ajassa saatu korjattua, voidaan toimeksiantosopimus purkaa välittömästi. Tällöin ei makseta kulukorvausta eikä palkkiota. Toimeksiantosopimuksen irtisanominen on tehtävä kirjallisesti.

1.6 Perhehoitajan eläketurva ja perhehoitoon liittyvät vakuutukset

Perhehoitajalaki 8 §:

Perhehoitajan eläketurvasta säädetään kunnallisessa eläkelaislaissa (549/2003).

Perhehoitajan tapaturmavakuutuksesta säädetään tapaturmavakuutuslaissa (608/1948)

Perhehoitajan eläketurva määräytyy peruseläketurvan mukaisesti ja kertyvän eläkkeen suuruus hoitopalkkion mukaan. Ennen vuotta 1954 syntyneet voivat jäädä osa-aikaeläkkeelle täytettyään 60 vuotta. 1954 ja sen jälkeen syntyneet voivat jäädä osa-aikaeläkkeelle täytettyään 61 vuotta. Perhehoitaja voi jäädä eläkkeelle 63–68-vuotiaana. Lisätietoa: www.keva.fi/elakkeet

Kunta/kuntayhtymä vakuuttaa perhehoitajan tehtävässä tapahtuvan tapaturman varalta. Kunta/kuntayhtymä vakuuttaa myös toimeksiantosopimukseen nimetyn perhehoitajan sijaisen tehtävässä tapahtuvan tapaturman varalta. Kunnalla/kuntayhtymällä ei ole lakisääteistä velvoitetta ottaa perhehoidossa oleville henkilöille vakuutuksia. Perhehoitajaa suositellaan ottamaan ns. laajennettu kotivakuutus, jossa on huomioitu myös perhehoidettavat henkilöt.

Työtapaturman lisäksi perhehoitaja on oikeutettu saamaan korvausta myös ammatitautidista. Tapaturmavakuutus kattaa kaikki sellaiset vammat ja sairaudet, joilla on selvä ja suora yhteys itse työn suorittamiseen: esim. perhehoitaja loukkaantuu hoitotyön yhteydessä vaikkapa nostotilanteessa. Lakia sovelletaan myös konkreettista työn/tehtävän suorittamista laajemmalle vahinkoihin, jotka sattuvat työstä johtuvissa olosuhteissa esim. kauppamatkalla perhehoitajan hankkiessa perheelle ruokaa. Omassa vapaa-ajan vietossa tapahtuvat vahingot eivät kuulu sijoittajan ottaman vakuutuksen piiriin. Vapaa-ajalla tapahtuvien vahinkojen osalta vakuutusturva on perhehoitajan omalla vastuulla.

1.7 Perhehoitajan verotus

Hoitopalkkio ja kulukorvaus ovat veronalaista tuloa. Kunta/kuntayhtymä ilmoittaa kulukorvauksen määrän verottajalle. Kulukorvaus vähennetään lopullisessa verotuksessa tulonhankkimiskuluna. Perhehoitaja voi hakea ennakoivasti ennakonpidätysprosentin alennuksen kulukorvausten määrää vastaavasti.

Perhehoitajan palkkion ja kulukorvauksen verotusta varten voi hakea verokortin veroprosentin tarkistuksen sähköisesti www.vero.fi > lomakkeet > verokortti > verokorttihakemus/muutos.

Perhehoitajan on mahdollista hakea verotusta myös todellisten kulujen mukaan. Menettely edellyttää tarkkaa kirjanpitoa tositteineen ja siitä on hyvä neuvotella verottajan kanssa etukäteen.

Lisätietoa perhehoitajan verotuksesta toteutuneiden kulujen mukaan:

http://www.perhehoitoliitto.fi/perhehoito/Perhehoitajan_verovahennykset.pdf

1.8 Perhekoti

Sosiaalihuoltolaki 26 §:

Perhekodilla tarkoitetaan aluehallintovirastolta luvan saanutta tai perhehoitajalaissa (312/92) tarkoitettua kunnan tai kuntayhtymän hyväksymää **yksityiskotia**, jossa annetaan perhehoitoa. (Lain muutos: (9.8.1996/604))

Perhekodin tulee **terveydellisiltä ja muilta olosuhteiltaan olla siellä annettavalle hoidolle sopiva.**

Sosiaalihuoltoasetus 12 § (419/1992):

Kunnan tai kuntainliiton on sosiaalihuoltolain 26 §:ssä tarkoitetun perhekodin sopivuutta harkitessaan kiinnitettävä erityistä huomiota **perhekodin ihmissuhteisiin, perhehoitoa antavan henkilön mahdollisuuksiin ottaa huomioon ja tyydyttää perhehoitoon sijoitettavan henkilön tarpeet henkilön edun mukaisesti samoin kuin perhehoitoa antavan henkilön yhteistyökykyyn kunnan tai kuntainliiton ja perhehoitoon sijoitettavalle henkilölle läheisten henkilöiden kanssa.**

Perhekodin tulee rakenteeltaan, tiloiltaan ja varustetasoltaan olla siellä annettavalle hoidolle sopiva. Yhteisten tilojen lisäksi perhehoitoon sijoitetulle henkilölle on oltava oma tila, mieluiten oma huone. Perhehoidettavalla on halutessaan mahdollisuus kalustaa ja sisustaa oma huoneensa. Perhehoidettavalla on käytössään kaikki kodin yhteiset tilat.

Kodin soveltuvuus perhekodiksi selvitetään alustavasti valmennuksen yhteydessä kotikäynnillä. Kotikäynnillä selvitetään myös mahdollisten muiden perheenjäsenten valmius sitoutua tehtävään. Perhekodin hyväksyy kunnan/kuntayhtymän vanhusen perhehoidon yhteyshenkilö. Perhekodin tulee laatia ajantasainen turvallisuusselvitys ja pelastussuunnitelma kotikunnan pelastuslaitokselle.

1.8.1 Hoidettavien lukumäärä

Sosiaalihuoltolaki 26 a § (3.4.1992/311):

Perhekodissa voidaan samanaikaisesti hoitaa **enintään neljää henkilöä** hoitajan kanssa samassa taloudessa asuvat alle kouluikäiset lapset ja muut erityistä hoitoa tai huolenpitoa vaativat henkilöt mukaan luettuina, jollei kyse ole hoidon antamisesta sisaruksille tai saman perheen jäsenille.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, voidaan perhekodissa hoitaa samanaikaisesti **enintään seitsemää henkilöä, jos perhekodissa annettavasta hoidosta, kasvatuksesta tai muusta huolenpidosta vastaa vähintään kaksi hoitopaikassa asuvaa henkilöä, joista ainakin toisella on perhehoitajalain 1 §:n 3 momentissa ja toisella sanotun pykälän 2 momentissa säädetty kelpoisuus.***

Erytisestä syystä voidaan 1 ja 2 momentissa säädettyistä samanaikaisesti hoidettavien henkilöiden enimmäismääristä poiketa. Erytisenä syynä pidetään lähinnä tilannetta, jossa perhehoidossa samanaikaisesti hoidetaan vain täysi-ikäisiä henkilöitä, joiden keskinäinen kanssakäyminen ja perhehoitosijoituksen laatu yhdessä toimintakyvyn ja hoidon tarpeen kanssa tekevät mahdolliseksi poikkeamisen enimmäismäärästä.

*) soveltuvaksi tutkinnoksi katsotaan vähintään sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, esimerkiksi lähihoitaja.

1.9 Tuettu perhehoitaja on valvottu perhehoitaja

Perhehoitajan riittävä emotionaalinen ja ammatillinen tukeminen varmistavat perhehoidon laatua ja pysyvyyttä. Kunta/kuntayhtymä vastaa sekä perhehoidon tuesta että valvonnasta. (Ks. kappale 6 Perhehoitajan muu tuki)

2 HOITOPALKKIO JA KULUKORVAUS

Hoitopalkkio:

Laki perhehoitajalain muuttamisesta (8.4.2011/317) 2 §

Jollei toimeksiantosopimuksessa ole toisin sovittu, perhehoitajalla on oikeus saada hoidosta palkkiota (hoitopalkkio). Hoitopalkkiota maksetaan perhehoidossa olevaa henkilöä kohti kalenterikuukaudessa vähintään 668,13 € (2013).

Edellä 1 momentissa mainittu ja toimeksiantosopimuksessa sovittu hoitopalkkion määrä tarkistetaan kalenterivuositain työntekijän eläkelain (395/2006) 96 §:ssä tarkoitetulla palkkakertoimella.

Tarkistus tehdään myös sellaisissa hoitopalkkioissa, jotka on sovittu hoitopalkkion vähimmäismäärää suuremmiksi ja jotka perustuvat ennen tarkistusajankohtaa voimassa olleeseen toimeksiantosopimukseen.

Vanhusten pitkäaikaisen perhehoidon palkkio vaihtelee valtakunnassa keskimäärin 850 eurosta 1200 euroon kuukaudessa/hoidettava. Hoitopalkkioon vaikuttaa korottavasti perhehoidon vaativuus ja sitovuus. Vanhusten perhehoito edellyttää perhehoitajan kotona olemista, jolloin hän ei voi käydä kodin ulkopuolella työssä. Jos puoliset ovat yhdessä perhehoitajina, palkkio voidaan maksaa molemmille jaettuna.

Kulukorvaus:

Perhehoitajille maksettavia kulukorvauksia tulee perhehoitajalain (312/1992) 3§:n mukaan tarkistaa kalenterivuositain vuoden alusta elinkustannusindeksin mukaisesti. Kulukorvauksen vähimmäismäärä on 1.1.2013 lukien 401,87 € perhehoidossa olevaa henkilöä kohti kuukaudessa.

Kulukorvaus vaihtelee valtakunnassa 550 eurosta 650 euroon kuukaudessa/hoidettava. **Kulukorvauksen tarkoituksena on korvata perhehoidossa olevan henkilön ravinnosta, asumisesta, virkistys- ja harrastustoiminnasta, henkilökohtaisista tarpeista ja muusta elatuksesta aiheutuvat tavanomaiset, jatkuvaluonteiset menot.** Korvaus sisältää myös sellaiset tavanomaiset terveydenhuollon kustannukset, ns. käsikauppalääkkeet, joita ei muun lainsäädännön nojalla korvata. Tiedossa olevista erityiskuluista, esimerkiksi lyhyistä virkistysmatkoista ja muista erityisistä matkakuiluista, sovitaan erikseen kunnan yhteyshenkilön kanssa.

2.1 Pitkäaikainen perhehoito

Pitkäaikainen perhehoito on kestoaltaan ≥ 14 vrk.

Palkkio on	900 €/kk
Kulukorvaus on	600 €/kk

Viranhaltija voi erityisharkinnallaan korottaa hoitopalkkioita. Esimerkiksi tilanteessa, jossa perhehoidon katsotaan korvaavan raskaan laitoshoidon.

2.2 Lyhytaikainen perhehoito

Lyhytaikainen perhehoito on kestoaltaan yli 10 tuntia ja enintään 13 vrk*.

Palkkio on	60 €/kerta tai vrk
Kulukorvaus on	25 €/kerta tai vrk

*) Lyhytaikaisen perhehoidon palkkiota voidaan maksaa pidempään kuin 13 vrk, jos hoito ennalta odottamattomasti jatkuu joillakin päivillä, mutta ei kuukautta pidempään.

Mikäli on odotettavissa *hoitajakson jatkuminen yli kuukaudella*, maksetaan pitkäaikaisen perhehoidon palkkio alkaen 14. hoitovuorokaudesta. Tällöin tehdään muutos toimeksiantosopimukseen: lyhytaikainen perhehoito -> pitkäaikainen perhehoito. Eli: Lyhytaikaisen perhehoidon palkkiota maksetaan 1-13 vrk ja 14. vrk:sta eteenpäin pitkäaikaisen perhehoidon palkkiota.

Viranhaltija voi erityisharkinnallaan korottaa hoitopalkkioita. Esimerkiksi tilanteessa, jossa perhehoidon katsotaan korvaavan raskaan laitoshoidon.

2.3 Osavuorokautinen perhehoito

Osavuorokautinen perhehoito on kestoaltaan ≤ 10 h/vrk

Palkkio on	45 €/kerta
Kulukorvaus on	25 €/kerta

Viranhaltija voi erityisharkinnallaan korottaa hoitopalkkioita. Esimerkiksi tilanteessa, jossa perhehoidon katsotaan korvaavan raskaan laitoshoidon.

HUOMIO:

Mikäli **omaishoitajan sijaistaminen** tapahtuu omaishoitoperheessä, kyseessä ei ole perhehoito. Sijaistamisesta tehdään omaishoidon sijaishoidon toimeksiantosopimus ja palkkiot määräytyvät sijaishoidosta asetetun lain perusteella. Mikäli omaishoitajan sijaistaminen tapahtuu perhehoitajan kodissa, on kyseessä perhehoito.

2.4 Palkkio ja kulukorvaus perhehoidon keskeytyessä

2.4.1 Perhehoitajan sairastuminen

Perhehoitajan ollessa sairauden vuoksi tilapäisesti kykenemätön hoitamaan tehtäväänsä ja kunta/kuntayhtymä järjestää hoitoon sijoitetulle korvaavan hoidon, maksetaan perhehoitajalle hoitopalkkio ja kulukorvaus sairastumispäivän jälkeiseltä yhdeksältä arkipäivältä. Perhehoitaja on oikeutettu saamaan sairauspäivärahaa omavastuuajan (sairastumispäivä + 9 arkipäivää) jälkeen verotettavien tulojensa perusteella laskettavan sairausvakuutuspäivärahan suuruisena (Sairausvakuutuslaki 2001/1224).

Kulukorvauksesta vähennetään 50 %, jos perhehoidossa oleva henkilö siirretään muualle hoitoon. Edellytyksenä sairausajan palkkion maksamiselle on toimiminen perhehoitajana vähintään yhden kuukauden ajan ennen sairasloman alkua.

Mikäli hoito jatkuu perhehoidossa perhehoitajan vastuulla sairasloman ajan, on perhehoitaja oikeutettu saamaan sekä sairauspäivärahan, kulukorvauksen ja hoitopalkkion. Kela päättää kuitenkin sairauspäivärahan maksamisesta.

2.4.2 Perhehoitajasta riippumaton syy

Jos pitkäaikaisessa perhehoidossa olevan henkilön perhehoito keskeytyy hoitajasta riippumattomasta syystä (esim. hoidettavan sairaalahoito, vierailu omaisten luona), maksetaan perhehoitajalle sekä hoitopalkkio että 50 % kulukorvausta yhtäjaksoisesti 30 vrk keskeytyksen jälkeen ja enintään 60 vrk/vuosi, ellei tilalle tule toista henkilöä perhehoitoon. Tällöin perhehoitajan edellytetään pitävän yhteyttä hoidettavaan ja olevan yhteistyössä hoitopaikan kanssa. Hoidettavan tulo- ja lähtöpäivää ei lasketa poissaolopäiviksi.

Lyhytaikaisessa ja osavuorokautisessa perhehoidossa:

- 1) jos perhehoitaja saa tiedon sovitun hoitopäivän tai -jakson peruuntumisesta ≥ 3 vuorokautta ennen hoidon alkamista, perhehoitajalle ei makseta hoitopalkkiota eikä kulukorvausta.
- 2) jos perhehoitaja saa tiedon sovitun hoitopäivän tai -jakson peruuntumisesta < 3 vuorokautta ennen hoidon alkamista, perhehoitajalle maksetaan hoitopalkkio ja kulukorvaus suunnitellun hoitajakson mukaisesti, kuitenkin enintään 3 vuorokaudelta.

2.4.3 Perhehoitajan osallistuminen tukitoimiin

Perhehoitajan osallistuminen perhehoidon yhteyshenkilön kanssa sovittuihin tilaisuuksiin, kuten työnohjaukseen, koulutukseen tai vertaisryhmätoimintaan, ei vaikuta hänelle maksettavan hoitopalkkion ja kulukorvauksen määrään vähentävästi. Perhehoitaja ja perhehoidon yhteyshenkilö sopivat perhehoidossa olevien henkilöiden hoidon järjestämisestä ko. ajalle.

3 KÄYNNISTÄMISKORVAUS

Perhehoitajalaki:

Perhehoitajille maksettavia käynnistämiskorvauksia tulee perhehoitajalain (312/1992) 3 §:n mukaan tarkistaa kalenterivuositain vuoden alusta elinkustannusindeksin edellisen vuoden lokakuun vuosimuutoksen mukaisesti. Käynnistämiskorvauksen enimmäismäärä on 1.1.2013 alkaen **2 854,02 € perhehoidossa olevaa henkilöä kohti**. Käynnistämiskorvauksen määrää tarkistetaan kalenterivuositain vuoden alusta elinkustannusindeksin edellisen vuoden lokakuun vuosimuutoksen mukaisesti.

Lain mukaan perhehoitajalle voidaan maksaa perhehoidon käynnistämisestä aiheutuvista tarpeellisista kustannuksista korvausta. Käynnistämiskorvauksella on tarkoitus kattaa perhekodin käynnistämisen kannalta välttämättömät **uuden perhehoidossa olevan henkilön henkilökohtaiset ja yhteiseen talouteen liittyvät hankinnat**. Korvattavia kohteita voivat olla mm. asuntoon kohdistuvat välttämättömät pienet korjaus- ja muutostyöt, kalusteet, vuodevaatteet, harrastusvälineet. Käynnistämiskorvausta voidaan käyttää myös perhehoitajien ennakkovalmennuksen osallistumismaksujen korvaamiseen.

Käynnistämiskorvauksesta sovitaan toimeksiantosopimuksessa ja hankinnoista sovitaan aina etukäteen kunnan/kuntayhtymän perhehoidon yhteyshenkilön kanssa. Laissa säädetty enimmäismäärä koskee pitkäaikaista perhehoitoa. **Lyhytaikaisessa perhehoidossa enimmäismäärä 2854,02 € voidaan soveltaa koskemaan neljää hoidettavaa henkilöä**. Käynnistämiskorvausta voidaan käyttää kahden vuoden kuluessa perhesijoituksen tapahduttua. Käynnistämiskorvausta voidaan myöntää silloin, kun korvausta ei voi saada muun lainsäädännön nojalla esim. vammaisen tarvitsemat asunnon muutostyöt tai apuvälineet, jotka tulee ensisijaisesti hankkia vammaispalveluna tai lääkinnällisenä kuntoutuksena.

Käynnistämiskorvauksella maksetuista hankinnoista täytetään [sähköinen lomake](#), joka laskee myös hankintojen poistoajan. Jos perhehoitaja lopettaa toimintansa lyhyehkön ajan kuluessa tai perhehoito päättyy muusta syystä, voidaan osa käynnistämiskorvauksesta periä takaisin. Käynnistämiskorvauksen **kuoleentumisaika on neljä vuotta**. Mikäli perhehoito lakkaa lyhyemmän ajan kuluessa, voidaan kohtuus ja tilanne huomioiden sopia kuoleutumattoman osan takaisinmaksusta tai esimerkiksi hankintojen luovuttamisesta kunnalle/kuntayhtymälle.

4 PERHEHOITAJAN VAPAAPÄIVÄT

Perhehoitajalaki 6 § (312/92):

Jollei toimeksiantosopimuksessa ole toisin sovittu, perhehoitajalle tulee järjestää mahdollisuus vapaaseen, jonka pituus on yksi arkipäivä kutakin sellaista kalenterikuukautta kohden, jona hän on toiminut toimeksiantosopimuksen perusteella vähintään 14 vuorokautta perhehoitajana. Palkkion maksamisesta perhehoitajan vapaan ajalta sovitaan toimeksiantosopimuksessa.

Perhehoidon järjestämisestä vastaavan kunnan tai kuntainliiton tulee huolehtia tai tarvittaessa avustaa perhehoidossa olevan henkilön hoidon tarkoituksenmukaisessa järjestämisessä perhehoitajan vapaan ajaksi.

Kunta tai kuntayhtymä voi järjestää perhehoitajan vapaan tai muun tilapäisen poissaolon ajaksi tarvittavan sijaishoidon tekemällä 1 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset täyttävän henkilön kanssa toimeksiantosopimuksen, jolla tämä sitoutuu huolehtimaan sijaishoidosta perhehoitajan kotona. Sijaishoito voidaan järjestää edellä tarkoitettulla tavalla, jos perhehoitaja suostuu siihen ja järjestely arvioidaan hoidettavan henkilön edun mukaiseksi.

Vanhusten pitkäaikaisessa perhehoidossa vapaata kertyy 3 vrk/kk*. Perusteena on vanhusten perhehoidon ympärivuorokautinen sitovuus seitsemänä päivänä viikossa.

Lyhytaikaisessa perhehoidossa vapaata kertyy 1vrk/kk, jona hän on toiminut perhehoitajana vähintään 14 vrk. Eli jos perhehoitaja työskentelee ≥ 14 vrk per kalenterikuukausi, hänelle maksetaan yksi palkallinen vapaapäivä (=yksi lyhytaikaisen perhehoidon palkkio). Maksu tapahtuu ko. kauden hoitopalkkion maksun yhteydessä.

Perhehoitajan oikeus vapaaseen lasketaan kalenterivuositain; vapaakausi alkaa 1.1. ja päättyy 31.12. Perhehoitaja voi kerryttää vapaita, mutta ansaitut vapaapäivät on pidettävä seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä. Kunnan/kuntayhtymän yhteyshenkilö huolehtii siitä, että perhehoitajan vapaat toteutuvat.

*)Esimerkki: Jos perhehoitaja aloittaa vapaan keskiviikkona klo 12, ensimmäinen vapaapäivä päättyy torstaina klo 12.

5 PERHEHOITAJAN SIJAINEN

Perhehoitajalaki:

Sijaishoitaja ei ole työsuhteessa sopimuksen tehneeseen kuntaan tai kuntayhtymään. Sijaishoitajalle järjestettävästä koulutuksesta ja tuesta on voimassa, mitä niistä perhehoitajan osalta 7 §:ssä säädetään ja sijaishoitajan sosiaaliturvasta, mitä siitä perhehoitajan osalta 8 §:ssä säädetään.

Perhehoitajan vapaan ajaksi suositellaan ensisijaisesti **sijaisen järjestämistä perhekotiin**. Sijaisena voi toimia kunnan/kuntayhtymän hyväksymä luotettava henkilö perhehoitajan lähiverkostosta tai kunnassa toimiva valmennettu kiertävä perhehoitaja. Sijaishoitaja nimetään perhehoitajan toimeksiantosopimuksessa. Ellei sijaishoito järjesty perhehoitajan kodissa, sijaishoito pyritään järjestämään toisessa perhekodissa tai muussa pienessä kodinomaisessa hoitopaikassa.

Kunta/kuntayhtymä voi vastata sijaisjärjestelystä tai noudattaa toimintatapaa, jossa perhehoitaja järjestää itse perhehoidossa olevien henkilöiden hoidon vapaansa ajaksi. Tällöin kunta avustaa perhehoitajaa maksamalla kahden kuukauden ylimääräisen hoitopalkkion vuodessa.

Kunta tekee sijaishoitajan kanssa **toimeksiantosopimuksen perhehoitajan sijaisuudesta**, jossa sovitaan

- hoidettavat (ei sopimusta jokaisesta hoidettavasta erikseen)
- sijaishoitajalle maksettavan hoitopalkkion määrästä ja suorittamisesta
- tarvittaessa sijaishoitajalle aiheutuvien kustannusten korvaamisesta
- toimeksiantosopimuksen voimassaolosta sekä
- tarvittaessa muista sijaishoitoa koskevista seikoista

5.1. Sijaisen palkkio ja kulukorvausmenettely

Lyhytaikainen perhehoito (yli 10 tuntia, enintään 13 vrk)

1-2 asiakasta	120 €/kerta tai vrk
3 "	180 €/kerta tai vrk
4 "	240 €/kerta tai vrk

jos asiakkaita on enemmän kuin neljä -> 2 sijaista, joista toisella on oltava vähintään lähihoitajan tutkinto, palkkiota maksetaan 240€/sijainen/kerta tai vrk.

Osavuorokautinen perhehoito (≤ 10 h/vrk)

1-2 asiakasta	80 €/kerta
3-4 ”	120 €/kerta

jos asiakkaita on enemmän kuin neljä -> 2 sijaista, joista toisella on oltava vähintään lähihoitajan tutkinto, palkkiota maksetaan 120€/sijainen/kerta.

Kulukorvausmenettely

Mikäli sijainen ei tee perhehoitoa omassa kodissaan, kulukorvausta ei sijaiselle makseta. Sijaistettava perhehoitaja saa vapaiden ajan täyttä kulukorvausta.

Mikäli perhehoito tapahtuu sijaisen kotona, kulukorvaus maksetaan (25€). Huom. tässä tilanteessa sijaistettavalle perhehoitajalle maksetaan vain 50 % kulukorvauksesta vapaan ajalta.

6 PERHEHOITAJAN MUU TUKI

Laki perhehoitajalain muuttamisesta 8.4.2011/317 7 §

Perhehoidon järjestämisestä vastaava **kunta tai kuntayhtymä vastaa perhehoitajalle annettavasta tarvittavasta valmennuksesta, työnohjauksesta ja koulutuksesta sekä perhehoitajaksi aikovalle henkilölle annettavasta ennakkovalmennuksesta**. Perhehoidon aikana tarvittavan tuen järjestämiseksi perhehoitajalle on nimettävä jokaista hoidettavaa varten vastuutyöntekijä. Perhehoitajalle on järjestettävä toimeksiantosopimukseen kirjattavalla tavalla **riittävä mahdollisuus saada tukea ja tavata vastuutyöntekijää**.

6.1 Täydennyskoulutus

Perhehoitajalle järjestetään mahdollisuus osallistua täydennyskoulutukseen **vähintään kerran vuodessa**. Täydennyskoulutus on kestoaltaan vähintään kaksi päivää. Täydennyskoulutuksen järjestäjänä voi toimia kunta/kuntayhtymä yksin tai yhteistyössä esimerkiksi Perhehoitoliiton tai jonkin alueen oppilaitoksen kanssa.

Vanhusten perhehoidon voima -hanke vastaa perhehoitajien tarpeiden mukaisen täydennyskoulutuksen järjestämisestä kustannuksineen vuosina 2013–2014. Koulutus on perhehoitajille maksutonta. Kunta/kuntayhtymä tukee perhehoitajan mahdollisuutta osallistua toimintaan vastaamalla sijaisjärjestelyistä.

6.2 Kunnan yhteyshenkilön/muun ammattilaisen tuki

Perhehoitaja saa työhönsä tukea kunnan nimetyltä vanhusten perhehoidon yhteyshenkilöltä ja tai muulta kunnan työntekijältä, kuten esimerkiksi kotisairaanhoidajalta (hoidettavan terveydentilaan liittyvät asiat).

Vanhusten perhehoidon voima -hanke tukee perhehoitajia erityisesti toiminnan käynnistämisvaiheessa vuosina 2013–2014.

6.3 Vertaisryhmätoiminta

Vanhusten perhehoidon voima -hanke vastaa säännöllisten vertaistapaamisten järjestämisestä kustannuksineen sekä perhehoitajina toimiville että perhehoitajiksi valmennetuille, jotka eivät ole vielä aloittaneet perhehoitajina toimimista vuosina 2013–2014. Osallistuminen vertaisryhmiin on maksutonta. Vertaisryhmätoimintaa kehitetään hankkeessa perhehoitajien tarpeita vastaavaksi. Kunta/kuntayhtymä tukee perhehoitajan mahdollisuutta osallistua toimintaan sijaisjärjestelyin.

6.4 Työnohjaus ja mentorointi

Perhehoitajille järjestetään tarpeen mukaan yksilö- ja perhekohtaista tai ryhmätyönohjausta hoito- ja kasvatustyön, perhehoitajan jaksamisen ja hänen perheensä voimavarojen tukemiseksi.

Perhehoidon mentorointi on kokeneen, mentorikoulutuksen käyneen perhehoitajan antamaa asiantuntija-apua nuoremmalle, uransa alkuvaiheessa olevalle perhehoitajalle, aktorille. Mentorointi voidaan sopia tukemaan myös erilaisissa kriisitilanteissa.

Vanhusten perhehoidon voima -hankkeessa kartoitetaan työnohjauksen ja mentoroinnin tarpeita sekä kehitetään toimintaa vuosina 2013–2014.

7 SALASSAPITO JA VAITIOLOVELVOLLISUUS

Perhehoitajalle voidaan antaa välttämättömät tiedot sosiaalihuollon toimenpiteen toteuttamiseksi (Asiakaslaki 17.4§). Perhehoitajalla on vaitiolovelvollisuus (Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 2000/812), mikä tarkoittaa sitä, että asiakasta koskevia salassa pidettäviä tietoja ei saa ilmaista sivullisille myöskään siltä osin kun ne koskevat muita kun asiakasta itseään. Salassa pidettäviä tietoja ei saa käyttää myöskään omaksi tai toisen hyödyksi tai toisen vahingoksi. Salassapito- ja vaitiolovelvollisuus on voimassa myös hoitosuhteen päättymisen jälkeen. Perhehoidossa salassapito- ja vaitiolovelvollisuus koskevat myös hoitajan perheenjäseniä.

Salassa pidettävistä tiedoista voi sivullisille antaa tietoa asiakkaan nimenomaisella suostumuksella tai hänen laillisen edustajansa suostumuksella (edustajalla on laillinen oikeus saada tietoja).

Perhehoitaja sitoutuu säilyttämään perhehoidettavaa koskevat asiakirjat asiakaskohtaisissa kansioissa perhekodissa lukitussa kaapissa. Perhehoidon päättyessä hoidettavaa koskevat asiakirjat palautetaan sijoittaneelle kunnalle/kuntayhtymälle.

8 PERHEHOITOA KOSKEVA LAINSÄÄDÄNTÖ

- Sosiaalihuoltolaki (710/82), (365/ 92), ja –asetus (419/92)
- Perhehoitajalaki (312/92)
- Laki perhehoitajalain 2 ja 3 §:n muuttamisesta (948/06)
- Lastensuojelulaki (417/07)
- Laki kehitysvammaisten erityishuollosta (519/77)
- Laki sosiaalihuoltolain muuttamisesta (311/92)
- Asetus sosiaalihuoltoasetuksen 12 §:n muuttamisesta (419/92)
- Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista(812/00)
- Laki ja asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/92), (912/ 92)
- Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/02)
- Laki tapaturmavakuutuslain muuttamisesta (314/ 92)
- Laki ja asetus lasten huollosta ja tapaamisoikeudesta (619/ 96), (556/ 94)
- Hallintolaki (434/03)
- Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalveluista

Yhteisen maakunnallisen toimintaohjeen valmistelussa ovat olleet mukana seuraavat henkilöt:

Asikainen Mirja	Vs. muistipalveluohjaaja	Siilinjärven kunta
Heikkinen Minna	Sosiaalityöntekijä	Tervon kunta
Hietakorpi Aino	Palveluohjauspäällikkö	Kuopion kaupunki
Hiltunen Minna	Vanhustyönjohtaja	Lapinlahden kunta
Huttunen-Savolainen Mirva	Hoivakoordinaattori	Ylä-Savon sote
Huuskonen Maija-Leena	Vanhustenhuollon johtaja	Keiteleen kunta
Härkönen Terttu	Vanhuspalveluiden johtaja	Rautalammin kunta
Kantanen Kati	Vanhustyön johtaja	Siilinjärven kunta
Kavilo Marja	Vanhustyön asiantuntija	Siilinjärven kunta
Kiviharju Riitta	Sosiaalityöntekijä	Ylä-Savon sote
Kortelainen Elina	Sosiaali- ja palveluohjaaja	Pielaveden kunta
Laasonen Mira	Perusturvajohtaja	Rautalammin kunta
Leinonen Raija	Projektityöntekijä	Perhehoitoliitto ry
Lösönen Liisa	Asumispalveluiden esimies	Lapinlahden kunta
Miettinen Terttu	Kotihoidon johtaja	Juankosken kunta
Niemelä Hannele	Palveluohjaaja	Ylä-Savon sote
Nieminen Anne	Palveluasumisen vastaava	Rautalammin kunta
Oinonen Tytti	Palveluohjaaja	Ylä-Savon sote
Oittinen Riitta	Kotihoitopalvelujen esimies	Tervon kunta
Pirinen Mari	Projektipäällikkö	Siilinjärven kunta/hanke
Raitanen Tuija	Perhehoidon koordinaattori	Siilinjärven kunta/hanke
Soininen Kirsi	Vanhustyön palveluohjaaja	Kaavin kunta

